

15 Δεκεμβρίου 2015

Παρουσιάστηκε στο Εκκλησιαστικό Γηροκομείο Κοζάνης η μουσική - αφηγηματική εκδήλωση “Χριστούγεννα 2015” από τη χορωδία του ιερού

του

παπαδάσκαλου Κωνσταντίνου Ι. Κώστα

Ο ιερός ναός του αγίου Διονυσίου Βελβεντού παρουσίασε (Κυριακή, **13-12-2015**) στο Εκκλησιαστικό Γηροκομείο Κοζάνης τη μουσική - αφηγηματική εκδήλωση με θέμα: **“Χριστούγεννα 2015, στο Εκκλησιαστικό Γηροκομείο Κοζάνης”**.

Ενώπιον των γερόντων (παππούδων και γιαγιάδων) που ευχαριστήθηκαν πολύ την όλη εκδήλωση. Την παρακολούθησαν με προσοχή μέχρι το τέλος.

Αρκετοί συμμετείχαν. Ήψαλλαν και τραγουδούσαν μαζί μας. Άλλοι χαίρονταν και χτυπούσαν ρυθμικά παλαμάκια. Η χορωδία (λόγω χώρου) ήταν σχεδόν ανάμεσα στους γερόντους. Δημιουργώντας μια ενότητα, μια παρέα, ένα σώμα που το διαπερνούσε η μουσική, ο στίχος, ο λόγος του Ευαγγελίου, το έντονο συναίσθημα το απροσδιόριστο της χαρμολύπης και της στοργής: Για τις γιαγιάδες και τους παππούδες. Και για τους εργαζόμενους στο χώρο, τον περιποιημένο από τους ίδιους και καθαρό. Μια αγκαλιά ανθρώπινη που φαίνεται ότι έχει την ευλογία του Επισκόπου και την παρουσία του Χριστού.

Την **40μελή χορωδία** του ιερού ναού υποδέχτηκαν στο Γηροκομείο η διευθύντριά του κ. Γεθσημανή Κεντεποζίδου-Κολοβού, ο π. Παναγιώτης Τσινίδης ο πνευματικός του Γηροκομείου και ο π. Δημοσθένης Τζαλαζίδης εφημέριος Σιδερών.

Τη χορωδία πλαισίωσαν οι εξαίρετοι μουσικοί από την “Ορχήστρα Βελβεντού” ο Μίλτος Τσιτσιμίκλης (κιθάρα σόλο) και ο Γιώργος Σεραφείμ (κιθάρα μπάσο). Συμμετείχε ο μαθητής της Γ’ Δημοτικού Βελβεντού Θοδωρής Παραλούκας (νταούλι).

Στα κείμενα των Ευαγγελίων (ανάγνωση από το κατά Λουκάν και το κατά Ματθαίον Ευαγγέλιο, περικοπών σχετικών με τη Γέννηση του Χριστού) η δασκάλα Άννα Γεωργάκη εντυπωσίασε με την ορθοφωνία στην απόδοση των κειμένων. Στη μονωδία Ύμνου (“Μυστήριον ξένον”) ο ψάλτης του αγίου Διονυσίου (δάσκαλος) Γιάννης Τζινίκος με ισοκράτες τη Δήμητρα Κίτση-Βαλωμά και το Γιάννη Παπαγόρα. Στο “Καλημέρα πάντες ω αδελφοί” ο π. Κωνσταντίνος Κώστας.

Την **παρουσίαση** έκανε η μαθήτριά της Α’ Λυκείου Βελβεντού Βασιλική Μινάη.

Γλυκύτατη ήταν η από στήθους απαγγελία των ποιημάτων “Το κρυφό σχολειό” και το “Εσείς που βροντοσπείρατε” από την τρώφιμο του Γηροκομείου Στέλλα Τσανάκα. Τα απάγγελλε με πίστη και με παλμό σαν να ήταν επάνω σε εξώστη και

καλούσε το πλήθος σε ανάταση. Δημιουργικές δυνάμεις υπάρχουν παντού-και στα Γηροκομεία.

Στο τέλος σε κλίμα μεγάλης συγκίνησης, χορωδία και γέροντες τραγούδησαν μαζί τα χριστουγεννιάτικα κάλαντα “Καλήν ημέραν άρχοντες” και χόρεψαν τραγουδώντας το “Μήλο μου κόκκινο”, το “Ω, πωπώ Μαρία, σ’ αγαπώ” και το “Χορεύετε παιδιά του Βελβεντού”.

Ευχαριστήριο στο Δήμο Σερβίων-Βελβεντού (στον αντιδήμαρχο Νίκο Τέτο) για τη διάθεση του λεωφορείου του Δήμου.

Η παρουσίαση.

Ποιοι είμαστε: Είμαστε από το Βελβεντό (και από το Πλατανόρεμα) και ήρθαμε σήμερα κοντά σας, μέσα από τον Ιερό Ναό του Αγίου Διονυσίου (εν Ολύμπω) Βελβεντού για να σας δούμε και να σας χαρούμε εν όψει των Χριστουγέννων.

Σχηματίσαμε μια χορωδία 40 περίπου μελών με τη συνοδεία μουσικών οργάνων και διοργανώσαμε την εκδήλωση που θα σας παρουσιάσουμε με θέμα: **“Χριστούγεννα 2015 στο Εκκλησιαστικό Γηροκομείο Κοζάνης”**.

Οι πρόβες, που ήταν αρκετές (αφού δεν είμαστε γνώστες της μουσικής) έγιναν στο αρχονταρίκι του αγίου Διονυσίου. Η χορωδία παρέμενε ανοιχτή, δεν αποκλείστηκε κανένας από τη συμμετοχή του σ’ αυτήν. Στην ολοκλήρωση συνέβαλαν όλοι, ο καθένας με την προσωπική του προσπάθεια, ιδιαίτερα οι δύο μουσικοί μας, ο κ. Μίλτος Τσιτσιμίκλης (κιθάρα) και ο κ. Γιώργος Σεραφείμ (κιθάρα μπάσο). Η επιλογή των Ύμνων, των ευαγγελικών περικοπών, των καλάντων και η διδασκαλία τους στη συμφωνία τους με τα μουσικά όργανα έγιναν από τον πατέρα Κωνσταντίνο.

Το πρόγραμμα απαρτίζεται από δύο μέρη. Εκκλησιαστικοί Ύμνοι Χριστουγέννων και Ευαγγέλια το πρώτο μέρος. Χριστουγεννιάτικα και κάλαντα Φώτων το δεύτερο.

Στο πρώτο μέρος ψάλλουμε στην αρχή το Απολυτίκιο του αγίου και ιαματικού Παντελεήμονα, που είναι ο προστάτης του Γηροκομείου.

Ακολουθούν οι εκκλησιαστικοί ύμνοι των Χριστουγέννων:

Το Κοντάκιον **“Η Παρθένος σήμερα”** σε ήχο τρίτο, ποίημα Ρωμανού του Μελωδού, που αποκαλείται “ο Πίνδαρος της Ρυθμικής Ποίησης”. Γράφτηκε τον 6^ο μετά Χριστόν αιώνα, στην Κωνσταντινούπολη με το χάρισμα που του έδωσε η Θεοτόκος. Στο Κοντάκιο εκπλήσσει η λέξη “σήμερα”. Ότι ο Χριστός γεννάται σήμερα. Ο παρελθοντικός χρόνος συμπυκνώνεται και γίνεται ενεστώτας. Η Παρθένος **σήμερα τίκτει** τον υπερούσιον. Κάνει τον αόρατο Θεό, ορατό. Και αυτό γίνεται σήμερα. Δε χρειάζεται να ανατρέξουμε στο παρελθόν για να συναντήσουμε το Χριστό.

Ψάλλονται η πρώτη και η ενάτη Ωδή των πεζών Καταβασιών των Χριστουγέννων. “Χριστός γεννάται, δοξάσατε”, η πρώτη Ωδή. Και “Μυστήριο ξένον” η ενάτη. Και οι δύο ψάλλονται σε ήχο πρώτο. Είναι ποίημα Κοσμά του Υμνογράφου, Επισκόπου Μαΐουμά. Και εδώ, το γεγονός της Γέννησης του Χριστού συντελείται σε χρόνο ενεστώτα, γίνεται σήμερα. Δε λέει λ.χ. γεννήθηκε. Λέει **“γεννάται”**. Η ενάτη Ωδή “Μυστήριο ξένον” θα ψαλεί από τον ψάλτη του αγίου Διονυσίου κ. Γιάννη Τζινίκο, δάσκαλο, με ισοκράτημα από τον κ. Γιάννη Παπαγόρα και την κ. Δήμητρα Κίτση.

Ανάμεσα στους Ύμνους θα διαβαστούν περικοπές από το κατά Λουκάν και από το κατά Ματθαίον Ευαγγέλιο σχετικές με τη Γέννηση του Χριστού. Την ανάγνωση κάνει η δασκάλα κ. Άννα Γεωργάκη.

Α' μέρος. Εκκλησιαστικοί Ύμνοι:

Απολυτίκιον αγίου Παντελεήμονος. Ήχος γ'.

Αθλοφόρε Άγιε και ιαματικέ Παντελεήμον, πρέσβευε τω ελεήμονι Θεώ, ίνα πταισμάτων άφεσιν, παράσχη ταις ψυχαίς ημών.

Καταβασίες Χριστουγέννων. Χριστός γεννάται. Ήχος α΄.

Ωδή α΄.

Χριστός γεννάται δοξάσατε. Χριστός εξ ουρανών, απαντήσατε. Χριστός επί γης, υψώθητε. Άσατε τω Κυρίω πάσα η γη, και εν ευφροσύνη, ανυμνήσατε λαοί, ότι δεδόξαστε.

Ωδή θ΄.

Μεγάλυνον ψυχήν μου την τιμιωτέρα και ενδοξότερα των άνω στρατευμάτων.

Μυστήριον ξένον ορώ και παράδοξον! ουρανόν το σπήλαιον, θρόνον Χερουβικόν την Παρθένον, την φάτνην χωρίον, εν ω ανεκλήθη ο αχώρητος, Χριστός ο Θεός, ον ανυμνούντες μεγαλύνομεν.

Κοντάκιον Χριστουγέννων. Η Παρθένος σήμερα. Ήχος γ΄.

Η Παρθένος σήμερα τον υπερούσιον τίκτει, και η γη το Σπήλαιον τω απροσίτω προσάγει. Άγγελοι μετά Ποιμένων δοξολογούσι. Μάγοι δε μετά αστέρος οδοιπορούσι. Δι ημάς γαρ εγεννήθη, Παιδίον νέον, ο προαιώνων Θεός.

Β΄ μέρος. Κάλαντα Χριστουγέννων και Φώτων.

Χριστούγεννα, πρωτούγεννα. (Κάλαντα Χριστουγέννων. Ήχος α΄.)

Χριστούγεννα, πρωτούγεννα, πρώτη γιορτή του χρόνου, εβγάτε, δείτε, μάθετε, όπου Χριστός γεννάται, γεννάται κι ανατρέφεται με μέλι και με γάλα, το μέλι τρων οι άρχοντες, το γάλα οι αφεντάδες, και το μελισσοβότανο να λούζονται οι κυράδες. (Μουσική)

Ανοίχτε τα κουτάκια σας τα κατακλειδωμένα και δώστε μας απ' τον χρυσό, που 'χουνε τα πουγκιά σας κι αν είστε από τους πλούσιους φλουριά μη λυπηθείτε κι αν είστε από τους δευτέρους ένα ζευγάρι κότες. (Μουσική)

Και σας καληνυχτίζουμε, πέσετε κοιμηθείτε, ολίγον ύπνον πάρετε κι ευθύς να σηκωθείτε, στην εκκλησίαν τρέξετε, με όλην προθυμίαν και του Θεού ν' ακούσετε την Θεία Λειτουργία. (Μουσική)

Άιντε και του χρόνου!

Σούρβα, σούρβα. (ρυθμική απαγγελία)

Σούρβα, σούρβα, γιρό κουρμί, γιρό κουρμί, γιρό σταυρί, σαν ασήμι, σαν κρανιά, κι του χρόν' ουλ' γιροί, ουλ' γιροί, καλόκαρδοι.

Σούρβα, σούρβα για χαρά, για σταφίδες, για παρά, για καρύδεις, για μπαντέμια, για ένα ξυλουκέρατου. - Κι του χρόν' πιδιάμ. - Κι του χρόν' θειάκα.

Ήρθαμι στουν αφέντη μας. (ρυθμική απαγγελία)

Ήρθαμι στουν αφέντη μας, τουν πουλυχρονημένου. Μας έδωσιν ένα φούρνου πουμιά κι άλλα τόσα φλουριά. Όσ' άστρ' απ' τουν ουρανό κι φύλλ' απ' τα δέντρα, τόσα καλά να τς δώσ' Θιός, ιδώ που τραγουδούμι. Χέρ' να μην τουν πουνάει, κιφάλ' να μην τουν πουνάει, καρδιά τ' να μην τουν πουνάει, πουδάρ' να μην τουν πουνάει. - Πέτι παλικάρια μ', αμήν. - Αμήν.

Χριστός γεννέθεν. (Κάλαντα Ποντιακά. Ήχος α'.)

Χριστός γεννέθεν, χαράν σον κόσμον, α καλή ωράν καλής ημέραν.

Α, καλόν Παιδίν οψές γεννέθεν, οψές γεννέθεν. (Μουσική)

Οψές γεννέθεν ουράνεα εστάλθεν, ντον εγέννεσεν η Παναΐα,
ντον ανέστεσεν αειπαρθένος, αειπαρθένος. (Μουσική)

Εκαβάλκεψεν χρυσόν πουλάρι, εκατήβε σο σταυροδρόμι,
έρπαξαν ατόν οι σίλ' Εβραίοι, σίλ' Εβραίοι και μίλ' Εβραίοι, και μίλ' Εβραίοι. (μ..).

Ας ακρέντικα κι α σην καρδίαν, αίμαν έσταξεν χολήν κι εφάνθεν,
ούμπαν έσταξεν και μύρος έτον, και μύρος έτον. (Μουσική)

Εμυρίσταν το ο κόσμος όλεν, για μυρίστ' από κι εσύ αφέντα,
συ αφέντα καλέ μ' αφέντα, καλέ μ' αφέντα. (Μουσική)

Έξω στέκνεν τα παλικάρια, και θυμίζ' νε τον νοικοκύρην,
νοικοκύρην και βασιλέα, και βασιλέα. (Μουσική)

Δέβα 'ς σο ταρέζ κι ελά 'ς σην πόρταν, φέρον ούβας και λεφτοκάρια,
Κι αν ανοί'εις μας, χαράν 'ς σην πόρτα σ', χαράν 'ς σην πόρτα σ'.
Χρόνια πολλά και πάντα και του χρόνου.

Σαράντα μέρες. (Κάλαντα Θράκης. Ήχος πλ. α'.)

Σαράντα μέρες, σαράντα νύχτες, η Παναγιά μας κοιλοπονούσε.
Κοιλοπονούσε, παρακαλούσε τους Αρχαγγέλους τους Ιεράρχες.

Μουσική

Σεις Αρχαγγέλοι, και Ιεράρχες να πα να φέρτε μύρο και μόσχο.

Κι οι Αρχαγγέλοι για μύρο πάνε, κι Ιεράρχες για μόσχο τρέχουν.

Μουσική

Κι ώσπου να πάνε κι ώσπου να έρθουν η Παναγιά μας ξελεφτερώθκι.

Χριστός γεννιέται χαρά στον κόσμο, χαρά στον κόσμο στα παλικάρια.

Αύτη είναι η ημέρα. (Δωδεκανήσου). Παραλλαγή: Διονύσης Σαββόπουλος.

Αύτη είναι η ημέρα, όπου ήρθε ο Λυτρωτής, (από Μαριάμ μητέρα, εκ Παρθένου γεννηθείς_δης).

Άναρχος αρχή λαμβάνει, και σαρκούται ο Θεός, (ο αγέννητος γεννάται εις την φάτνη ταπεινός_δης).

Άγγελοι το νέο λέγουν, εις ποιμένας και βοσκούς, (ο αστήρ το θαύμα δείχνει, εις τους μάγους και σοφούς_δης).

Όσοι έχετε στα ξένα, να δεχτείτε με καλό, (και του χρόνου με υγεία, το Θεό παρακαλώ_δης).

Καλημέρα πάντες, ω αδελφοί. (Κάλαντα των Φώτων. Ήχος α'.)

Καλημέρα πάντες, ω αδελφοί, ακούσατε την σήμερον εορτήν. Σήμερον τα Φώτα και εορτή και λαμπρά ημέρα δεσποτική.

Καλημέρα, καλημέρα, καλή σου μέρα αφέντη με την κερά. (ο χορός)

Εν αρχή ως ήρχισεν ο Θεός, έχτισε την γην και τον ουρανόν. Ύστερον δε πάλιν από αυτά έκαμεν τα ζώα και τα φυτά. Έκαμεν την θάλασσαν, ποταμούς τον μέγαν

Ιορδάνην και αλλουνούς.

Καλημέρα, καλημέρα, καλή σου μέρα αφέντη με την κερά. (ο χορός)

Μα και Ιησούς ο φιλόανθρωπος ήρθεν εις τον κόσμον ως άνθρωπος. Διά να λυτρώσει πάντας ημάς απ' αυτάς τα χείρας τας μιαράς.

Καλημέρα, καλημέρα, καλή σου μέρα αφέντη με την κερά. (ο χορός)

Και τον Ιωάννη εξήτησε και στο βάπτισμά Του τον έκραξε: -Ιωάννη Πρόδρομε σου ζητώ στον μέγα Ιορδάνη να βαπτιστώ.

Καλημέρα, καλημέρα, καλή σου μέρα αφέντη με την κερά. (ο χορός)

Και ο Ιωάννης του έλεγε και σφοδρώς το σώμα του έτρεμε: -Πώς να σε βαπτίσω, ω λυτρωτά όπου η χειρ μου τρέμει και δειλιά. Πώς τολμώ να βάλω την χείρα μου εις την κορυφήν του Σωτήρα μου.

Καλημέρα, καλημέρα, καλή σου μέρα αφέντη με την κερά. (ο χορός)

-Άφες φόβον Πρόδρομε σου ζητώ στον μέγα Ιορδάνη να βαπτιστώ. Τότε τον βαπτίζει ο Βαπτιστής και έλαμψεν η έρημος παρευθύς.

Καλημέρα, καλημέρα, καλή σου μέρα αφέντη με την κερά. (ο χορός)

Διά τούτο πάντες, ω αδελφοί ακούσατε την σήμεραν εορτήν. Να την εορτάσομεν

αδελφοί ότι είναι ημέρα δεσποτική.

Καλημέρα, καλημέρα, καλή σου μέρα αφέντη με την κερά. (ο χορός)

Και εις έτη πολλά. Και του χρόνου νάστε καλά.

Καλήν ημέραν άρχοντες. (Πανελλήνια)

Καλήν ημέραν άρχοντες κι αν είναι ορισμός σας

Χριστού την θεία γέννησιν να πω στ' αρχοντικό σας. (Μουσική)

Χριστός γεννάται σήμερα εν Βηθλεέμ τη πόλει

οι ουρανοί αγάλλονται χαίρετ' η φύσις όλη. (Μουσική)

Εν τω σπηλαίω τίκτεται εν φάντη των αλόγων

ο Βασιλεύς των ουρανών και ποιητής των όλων. (Μουσική)

Σ' αυτό το σπίτι που 'ρθαμε πέτρα να μη ραγίσει

κι ο νοικοκύρης του σπιτιού χίλια χρόνια να ζήσει.

Επίλογος:

Κλείνουμε την εκδήλωση **“Χριστούγεννα 2015 στο Εκκλησιαστικό Γηροκομείο Κοζάνης”** με τα πανελλήνια χριστουγεννιάτικα κάλαντα **“Καλήν ημέραν άρχοντες”**, σε ήχο τέταρτο. Τελειώνοντας θέλουμε να ευχαριστήσουμε τις γιαγιάδες και τους παππούδες του Γηροκομείου, τους εργαζόμενους σ' αυτό και τη διεύθυνση του ιδρύματος για την υποδοχή και τη φιλοξενία της εκδήλωσής μας. Σε όλους ευχόμαστε **“Καλά Χριστούγεννα”**, έτσι ώστε ο Χριστός να γεννιέται διαρκώς μέσα μας και ανάμεσά μας.

Σε λίγες μέρες, τα **Χριστούγεννα**, ο Σεβασμιώτατος θα μας προτρέψει και θα μας διαβεβαιώσει: “Αδελφοί μου και παιδιά μου, μείνετε κοντά στον Χριστό, ως αγνοί και καλοκάγαθοι ποιμένες, κηρύττετε τον Χριστόν, ως οι μάγοι, πάντα να ψέλνετε ως οι άγγελοι “την επί γης ειρήνη” και μη φοβάσθε μήπως ο Θεός δεν είναι μαζί μας. Σας βεβαιώ: Είναι μαζί μας και μας σκεπάζει. Έτσι κανείς δεν δύναται να μας βλάψει

ο Σερβ
Χριστο

φωτο: Βασίλης Κώστας

 sp

φωτο: Βασίλης Κώστας

φωτο: Βασίλης Κώστας

φωτο: Βασίλης Κώστας

φωτο: Βασίλης Κώστας

φωτο: Βασίλης Κώστας

φωτο: Βασίλης Κώστας

π. Κωνσταντίνος Ι. Κώστας

παπαδάσκαλος

15-12-2015